

z siedzibą w Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Politycznej
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 52 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawackie.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 0000041692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

Kontakt

ZHP- AK
N-14
Powstanie

††

GUNDERMAN Aleksandra

zam. Hubert

ps. „Juka”

3884/WSK
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — 3884 / WSK

^{††} GUNDERMAN Aleksandra

zam. Hubert

p2 „Juka”

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ k. 4 s. 1-4

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓ 4 k. 6 s.

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): ✓

III/1 – dot. rodziny relatora ✓ k. 2, s. 1-2

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – Inne...

IV. Korespondencja ✓ 2 k.

I/1 Janusz Gunderman

V. Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”)

VI. Fotografie ✓ + fotokop. str. 1, ksero pkt. I/2 s. 3

I 1/1 Relacja właściwa

Relacja sporządzona przez Janusza Gundermena
dotycząca służby wojennej w III-AK sp (siostry)
Aleksandry Gundermen zam. Hubert,

- maszynopis (wydruk) 2 k. 2 s. (x 2009r)
- (mpis) (wydruk) 2 k, 2 s, uzupełnienie

Relacja o służbie w Armii Krajowej mojej nieżyjącej siostry
ALEKSANDRY GUNDERMAN – HUBERT
Opracowano na podstawie „SCHEMAT RELACJI WSK”

pkt. B. - O służbie bliskiej osoby nie żyjącej

I. DANE OSOBOWE.

Aleksandra, Helena Gunderman – Hubert ps. „Juka” ur.19.12.1922 r. w Poznaniu . Zmarła w 2000

Ojciec Kazimierz Gunderman, z zawodu księgowy – prokurent bankowy. Czynny sportowiec. Przed wojną wieloletni prezes Klubu Wioślarskiego KW – 04 w Poznaniu, a po wojnie również wieloletni Komandor Polskiego Klubu Morskiego w Gdańsku. Kapitan Jachtowy Żegluga Wielkiej, wyróżniony Członkostwem Honorowym obu Klubów, odznaczony za zasługi dla rozwoju sportu w Polsce. W czasie wojny, po wysiedleniu z Poznania zamieszkuje z rodziną w Warszawie, gdzie działa w konspiracyjnej Organizacji „OJCZYŻNA” przygotowującej m.in. kadry dla Niepodległej Polski.

Matka Wanda Gunderman z 1]d. Wolińska, była córką mecenasa Adama Wolińskiego zasłużonego w obronie wielkopolskich działaczy niepodległościowych, oraz w procesie „Dzieci Wrzesińskich” w okresie zaborów.

Obecny adres córki – Małgorzata Hubert – 60-258 Poznań

II. DANE ŚRODOWISKOWE PRZEDWOJENNE.

Ukończone gimnazjum Sióstr Urszulanek w Poznaniu.

Do żadnych organizacji przysposabiających do wojny przypuszczalnie nie należała

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ.

Nie brała udziału.

IV. ŻYCIORYS CYWILNY.

Miejsce zamieszkania z rodziną do końca 1939 r. - Poznań ul. Dąbrowskiego 3, po wysiedleniu Warszawa – Żoliborz ul. Dygasińskiego 20, po wojnie studia na wydziale architektury Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Poznaniu i praca w Biurach Projektów. W czasie wojny nauka w Technikum Budowlanym .

Do wybuchu Powstania Warszawskiego zamieszkiwała z rodziną tj. Ojcem, Matką, siostrą i bratem. Po wojnie samodzielne studia i praca w Poznaniu.

W 1950 r. wychodzi za mąż za Jędrzeja Huberta z którym miała troje dzieci: Wojciecha, Barbarę i Małgorzatę. Po śmierci męża w 1980 r. samodzielnie wychowuje dzieci.

V. PRZEBIEG KONSPIR. SŁUŻBY ŻOŁNIERSKIEJ W LATACH 1939 – 1947 r.

W konspiracji i Powstaniu od 03 1941 – 10.1945 r. Przynależność – ZWZ -AK Okręg Warszawa – I Pułk Szwoleżerów – III Szwadron.

Dowódcy : Henryk Czernik – ps. „Bimber”

Zdzisław Klawe - ps. „Edward – adiutant pułku

Wacław Kalinowski – ps. „Lis”

Andrzej Czerkawski – ps. „Grom”

Jerzy Czerkawski – ps. „Abi”

Maltańskim przy ul. Senatorskiej, przenoszenie broni, oraz skryptów dla podchorążówki. Udział w Powstaniu Warszawskim w dzielnicach Czerniaków i Mokotów (na barykadach i w szpitalach polowych), przejście kanałami z Mokotowa do Śródmieścia (13 godz), wyjście z Warszawy 6 października 1944 r.

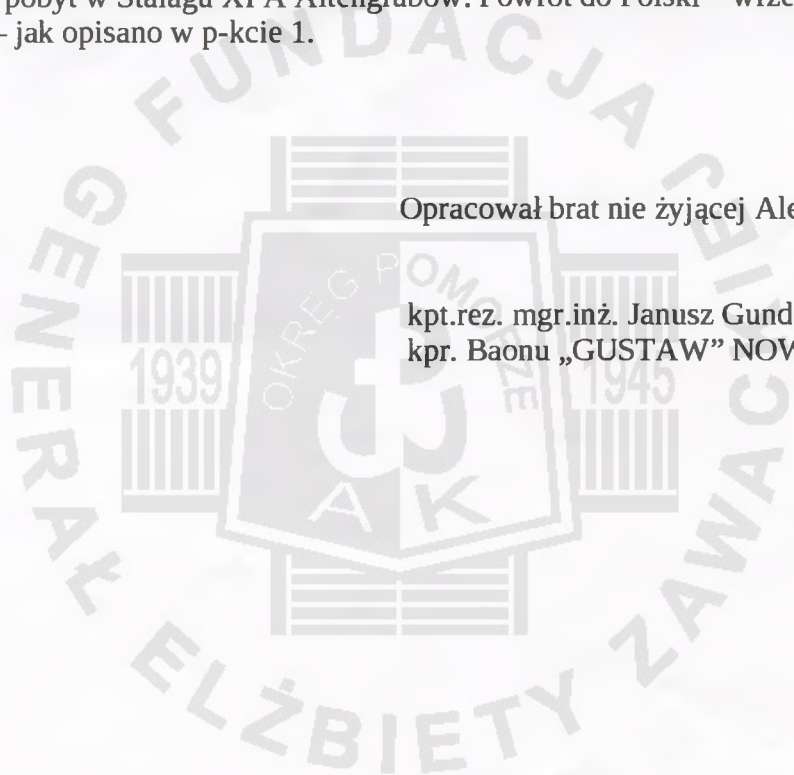
(pkt. V opracowano na podstawie „Arkusza ewidencyjnego...” zał. * do pisma przewodniego) Matka – wywieziona pod koniec września 1944 r. do Ravensbruck zaginęła podczas ewakuacji obozu w końcu kwietnia 1945 r.

W konspiracji brali udział również :

- Siostra Barbara w konspiracji w tym samym oddziale, w Powstaniu na cCerniakowie i Sadybie.
- Brat w NOW-AK Komp.”ANIELA”, Baon „GUSTAW” w powstaniu – Wola - Stare Miasto – Śródmieście (odznaczony K.W.). Pobyt w Stalagu XI B, a po ucieczce i złapaniu, areszt i pobyt w Stalagu XI A Altengrabow. Powrót do Polski – wrzesień 1946 r.
- Ojciec – jak opisano w p-kcie 1.

Opracował brat nie żyjącej Aleksandry

kpt.rez. mgr.inż. Janusz Gunderman
kpr. Baonu „GUSTAW” NOW-AK

Relacja o służbie w Armii Krajowej mojej nieżyjącej siostry
ppor. rez. ALEKSANDRY GUNDERMAN – HUBERT
Opracowano na podstawie „SCHEMAT RELACJI WSK”
pkt. B. - O służbie bliskiej osoby nie żyjącej

I. DANE OSOBOWE.

Aleksandra, Helena Gunderman – Hubert ps. „Juka” ur. 19.12.1922 r. w Poznaniu . Zmarła w 2000 r.

Ojciec Kazimierz Gunderman, z zawodu księgowy – prokurent bankowy. Czynnny sportowiec. Przed wojną wieloletni prezes Klubu Wioślarskiego KW – 04 w Poznaniu, a po wojnie również wieloletni Komandor Polskiego Klubu Morskiego w Gdańsku. Kapitan Jachtowy Żegluga Wielkiej, wyróżniony Członkostwem Honorowym obu Klubów, odznaczony za zasługi dla rozwoju sportu w Polsce. W czasie wojny, rozpoczyna w Poznaniu działalność w elitarniej konspiracyjnej organizacji „OJCZYŻNA”, a po wysiedleniu zamieszkuje z rodziną w Warszawie, gdzie kontynuuje działalność w ww. organizacji przygotowującej m.in. kadry dla Niepodległej Polski, a zwłaszcza Jej Ziem Zachodnich. (Udział potwierdzony przez IPN Poznań).

Matka Wanda Gunderman z d. Wolińska, była córką mecenasa Adama Wolińskiego zasłużonego w obronie wielkopolskich działaczy niepodległościowych, oraz w procesie „Dzieci Wrzesińskich” w okresie zaborów. Wywieziona w czasie Powstania do KL Ravensbruck, zaginęła w czasie ewakuacji obozu w kwietniu 1945 r.
Obecny adres córki – Małgorzata Hubert – 60-258 Poznań

II. DANE ŚRODOWISKOWE PRZEDWOJENNE.

Ukończone gimnazjum Sióstr Urszulanek w Poznaniu.

Do żadnych organizacji przysposabiających do wojny przypuszczalnie nie należała

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ.

Nie brała udziału.

IV. ŻYCIORYS CYWILNY.

Miejsce zamieszkania z rodziną do końca 1939 r. - Poznań ul. Dąbrowskiego 3, po wysiedleniu Warszawa – Żoliborz ul. Dygasińskiego 20, po wojnie studia na wydziale architektury Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Poznaniu i praca w Biurach Projektów. W czasie wojny nauka w Technikum Budowlanym .

Do wybuchu Powstania Warszawskiego zamieszkiwała z rodziną tj. Ojcem, Matką, siostrą i bratem. Po wojnie samodzielne studia i praca w Poznaniu.

W 1950 r. wychodzi za mąż za Jędrzeja Huberta z którym miała troje dzieci: Wojciecha, Barbarę i Małgorzatę. Po śmierci męża w 1980 r. samodzielnie wychowuje dzieci.

V. PRZEBIEG KONSPIR. SŁUŻBY ŻOŁNIERSKIEJ W LATACH 1939 – 1947 r.

W konspiracji i Powstaniu od 03 1941 – 10.1945 r. Przynależność – ZWZ -AK Okręg Warszawa – I Pułk Szwoleżerów – III Szwadron.

Dowódcy : Henryk Czernik – ps. „Bimber”

Zdzisław Klawe - ps. „Edward – adiutant pułku

Wacław Kalinowski – ps. „Lis”

Andrzej Czerkawski – ps. „Grom”
Jerzy Czerkawski – ps. „Abi”

W czasie okupacji – szkolenie służby wewnętrznej, kurs sanitarny z praktyką w Szpitalu Maltańskim przy ul. Senatorskiej, przenoszenie broni, oraz skryptów dla podchorążówki. Udział w Powstaniu Warszawskim w dzielnicach Czerniaków i Mokotów (na barykadach i w szpitalach polowych), przejście kanałami z Mokotowa do Śródmieścia (13 godz), wyjście z Warszawy 6 października 1944 r.

(pkt. V opracowano na podstawie „Arkusza ewidencyjnego...” (zał. do pisma przewodniego)

W konspiracji brali udział również :

- Siostra Barbara w konspiracji w tym samym oddziale, w Powstaniu na Czerniakowie i Sadybie.
- Brat w NOW-AK Komp. „ANIELA”, Bat. „GUSTAW” w Powstaniu – Wola - Stare Miasto – Śródmieście (odznaczony K.W.). Pobyt w Stalagu XI B, a po ucieczce i złapaniu, areszt i pobyt w Stalagu XI A Altengrabow. Powrót do Polski – wrzesień 1946 r.
- Qjcięc – jak opisano w p-kcie 1.

Posiadane odznaczenia:

Krzyż Armii Krajowej, Warszawski Krzyż Powstańczy, Krzyż Partyzancki, Odzn. :Weterana Walk o Niepodległość, Akcja Burza.

Opracował brat nie żyjącej Aleksandry

J. Gunderman
kpt.rez. mgr.inż. Janusz Gunderman
kpr. Bat. „GUSTAW” NOW-AK

Poznań październik 2009 r.

I 1/2 Dokumenty (sensu stricto) dot. relatora

- arkusz ewidencyjny 1 k. 2 s.
- zaświadczenie d/s kombatantów i osób represjonowanych nr. 379357 z roku 1993, Hubert Aleksandry
kopia 1 k. 1 s. (fot.)
- Legitymacja (ksero) odznaczenie Gunderman Aleksandry Warszawskim Krzyżem Powstańczym, uchwała Rady Państwa z dn. 27 I 1982r 1 k. 2 s.
- Dokument (ksero) mianowanie Hubert A. na stopień ppr. WP przez Prezidenta RP z dnem 2 I 2001
1 k. 1 s.

m.p.

Arkusz ewidencyjny członka zwyczajnego
SZŻ AK Okręg "Wielkopolska" w Poznaniu

12-1
74

1. Nazwisko : Hubert 2. Imiona: Aleksandra, Helena
3. Pseudonimy: „Juka” 4. Data urodzenia: 19.12.1922 r.
miejsce urodzenia: Poznań
5. Syn-córka imię ojca: Kazimierz matki: Wanda
x/ z domu: Wolińska
6. Imię współmałżonka: Jędrzej nazwisko rodowe żony: Gunderman
7. Zameldowanie na pobyt stały-adres: Poznań
8. Dokument osobisty: seria FW Nr 6885748 Nr ew. PESEL:
wystawiony : data 05.10.1970r. przez: KMMO Poznań w: Poznaniu
9. Wykształcenie: wyższe zawód: inżynier architekt
stopnie naukowe: tytuł zawodowy: inż. arch.
- Miejsce pracy: stanowisko: 11. ~~Poznań~~
x/ Emeryt
11. Stopień wojskowy: w AK- w WP-
data nadania:
12. Należy do SZŻ AK: od dnia: w: Poznań
Zaświadczenie weryfikacji: Nr: 2425 data: wydane przez: 2. z. AK
Okr. WWP.
Nr. 129.056191 379357 22.3AK 20.10.93.
13. Zaświadczenie o uprawnieniach kombatanckich: Nr: 441969 z dnia: 28.02.1977,
wydane przez : ZBoWiD - Lary Wajew Poznań zaliczono okres: 3 lata 7 mies.
14. Przynależność do: PZPR ZSL SD ZBoWiD ZK RP i BWP inne wymienić:
rok od -do: x/ 1977r - 1992r
15. Przebieg służby wojskowej w WP: emerytalne ~~inaczej~~ ~~inwalidzko~~

Czy był karany sadownie: nie

17. Posiadane ordery i odznaczenia:

data nadania	Nazwa orderu, odznaczenia	Nr legitymacji	uwagi
27 stycznia 1982r	Warszawski Krzyż Powstańczy	24-82-47K	
	Krzyż Anni Krzyżowej		
	Odzn. Męski „Burek”		
24.06.96	Krzyż Partyzancki	58-96-13	
	Odzn. Weterana	557969 379357/03595	

Uwaga: x/-niepotrzebne skreślić. Dodatkowe informacje na odwrocie.
Wypełnić dwa egz.-oryginał przesłać do Okręgu, kopia a/a.

Aleks. Hubert dnia 199 r. Sekretarz.....

VERTE

1/2-2

Aleksandra HUBERT z d.Gunderman - pseudonim "Juka".

Działalność kombatantska w okresie 12.03.1941 r. - 14.10.1944 r.

Przynależność - ZWZ AK - Okręg Warszawa

I Pułk Szwoleżerów AK - III Szwadron.

Dowództwo - Henryk Czernik - ps. "Bimber"

Zdzisław Klawe - ps. "Edward" - adiutant pułku

Wacław Kalinowski - ps. "Lis"

Andrzej Czerkowski - ps. "Grom"

Jerzy Czerkowski - ps. "Abi".

W okresie okupacji - szkolenie służby wewnętrznej, kurs sanitarny z praktyką w Szpitalu Maltańskim przy ul. Senatoskiej, przenoszenie magazynów broni, wykonywanie planów broni oraz skryptów dla podchorążówki.

Udział w Powstaniu Warszawskim w dzielnicach Czerńniaków i Mokotów (na barykadach oraz w szpitalach polowych), przejście z Mokotowa na Śródmieście kanałem (15 godz.), wyjście z Warszawy 6 października 1944 r.

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG POZNAŃ
60-713 Poznań, Al. Niepodległości 15-12 tel. 45-41-462
ŚRODOWISKO ŻOŁNIERZY ODWYŻBY WARSZAWSKIEGO
"SYRENA"

Stwierdzam zgodność odpisu
z oryginałem

Poznań, dnia 08.07.2008 r.

WICEPREZES SZZAK
Środowisko "SYRENA"
Jan Pyrzonowski

ZASWIADCZENIE

Nr 379357

Hubert
Nazwisko

Aleksandra
Imiona

19.12.1922 *Poznań*
Data i miejsce urodzenia

Uprawia do przejazdów
PKP i PKS
wg 50% zniżki

Aleksandra Hubert
podpis posiadacza zaświadczenia

**URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH**

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. nr 17, poz. 75 z późniejszymi zmianami).

Z upoważnienia
Kierownika Urzędu ds. Kombatantów
i Osób Represjonowanych

mgr inż. Włodzimierz...
Data *20.10.1993*
Pełnomocnik w w...
Podpis

**RODZAJE I OKRESY
ZALICZANE DO UPRAWNIENI
USTAWOWYCH**

Okresy		Wyszczególnienie	Przepis ustawy
od	do		
<i>03</i>	<i>10</i>	<i>ZWZ</i>	<i>art.</i>
<i>1941</i>	<i>1944</i>	<i>Armia Krajowa</i>	<i>112/3</i>
Łącznie: lat <i>3</i> miesięcy <i>7</i>			
Zmiana: lat <i>2</i> miesięcy <i>7</i>			

m.p. *Włodzimierz...*
podpis

Adres zamieszkania

60-258 Poznań

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG POZNAŃ
60-713 Poznań, Al. Niepodległości 16, tel. 061-85-41-462
ŚRODOWISKO ŻOŁNIERZY OBSZARU WARSZAWSKIEGO
"SYRENA"

Stwierdzam zgodność odpisu
z oryginałem
Poznań, dnia *04.08.2008*

WICEPREZES SZZAK
Środowisko "SYRENA"
Jan Pyrzanowski

1/2-4

Uprzejmie zawiadamiam, że w ramach Zgrupowania "KRYSKA" Warszawski Krzyż Powstańczy otrzymają żołnierze 3 szwadronu 1 Pułku Szwoleżerów.

W ich imieniu zapraszam na uroczystość dekoracji.

Przewodniczący
Komisji Dekoracji i Inicjatyw

[Signature]
pł. rez. Jerzy Czernikowski

ŚWIATOWY ZWIĄZEK
ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ŚRODOWISKO WARSZAWSKIE
"Syrena"
Poznań, Al. Niepodległości 18, pok. 331

PREZES SZZAK
Środowisko "Syrena"
[Signature]
Ryszard Rabasiński

Stwierdzam zgodność odpisu
z oryginałem

Poznań, dnia 13.01.2000 r.

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 24-82-47 K

WARSZAWA

dn. 27 stycznia 1982 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

z dnia 27 stycznia 1982 r.

odznaczony/a został/a

Ob. GUNDERMAN-HUBERT

Aleksandra c. Kazimierza

WARSZAWSKIM
KRZYŻEM POWSTAŃCZYM

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

[Signature]

Środowisko Żołnierzy
Zgrupowania A.K. „KRYSKA”
przy Stoł. Zarządzie ZBOWiD
00-182 Warszawa ul. Duhois 9

I/2-5 Warszawa dn. 20.04.1982

Cyprian Gońbowski

"Choć wszędzie rozproszeni w kraju i za krajem,
Pamiętajmy na związki łączące nas wzajem:
Czy kto osiadł nad Brawą czyli wedle Donu,
Powinność dla ojczyzny nie zgaśnie do zgonu!"

Kol. *Gunderman Hubert*

Aleksandra

Mr. Ewid.

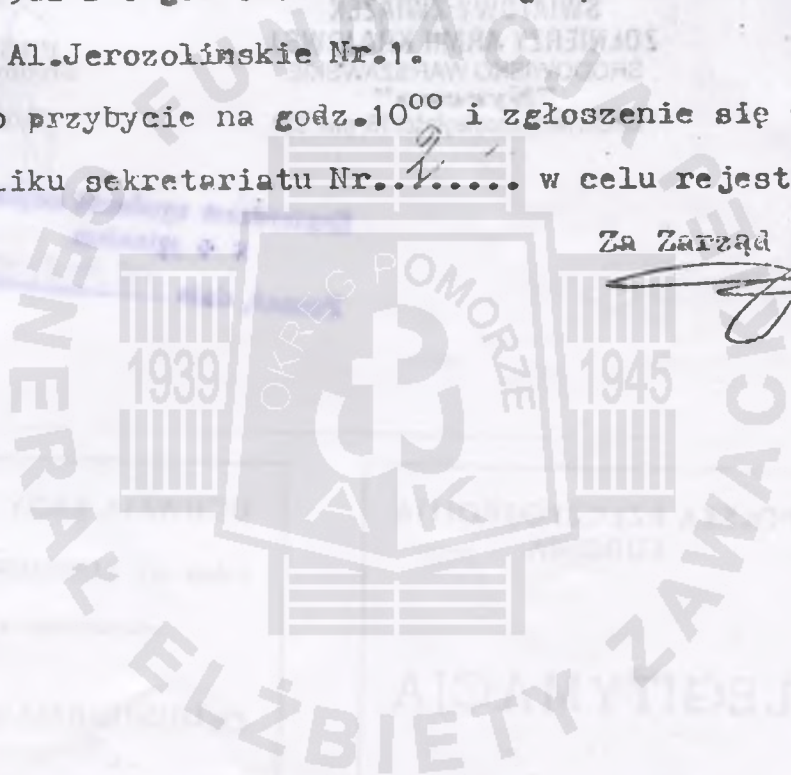
260

Z A P R O S Z E N I E

Zarząd Środowiska uprzejmie zaprasza na uroczystość dekoracji
Warszawskim Krzyżem Powstańczym-1944. która odbędzie się w dniu
15 maja 1982 r o godz. 11⁰⁰ w Sali Zwycięstwa Muzeum Wojska Polskiego
Warszawa Al. Jerozolimskie Nr.1.

Prosimy o przybycie na godz. 10⁰⁰ i zgłoszenie się z zaproszeniem
przy stoliku sekretariatu Nr. *2*..... w celu rejestracji.

Za Zarząd Środowiska

SIŁY ZBROJNE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(nazwa organu uprawnionego do mianowania)

mianował

nie będącego w czynnej służbie wojskowej

szer.nie podl.ob.sł.wojsk. **HUBERT Aleksandra c. Kazimierza r. 1922**

(stopień, imię, nazwisko i imię ojca)

na stopień

PODPORUCZNIKA WOJSKA POLSKIEGO

z dniem **2 stycznia 2001r.**

S Z E F
Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego

ptk dupl. *Władysław Hammer*
ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG POZNAŃ
60-713 Poznań, Al. Niepodległości 16, tel. 061-85-41-462
ŚRODOWISKO ŻOŁNIERZY OBSZARU WARSZAWSKIEGO
"SYRENA"

23.03.2001r.

Stwierdzam (data) zgodność odpisu
z oryginałem

Poznań, dnia 04.08.2008

WICEPREZES SZZAK
MON. Środowisko "SYRENA"

Jan Pyżanowski

III / 1 materiały dotyczące rodziny relatora

- Życiorys Janusza Gundermana (brata Aleksandry)
1 k. 1s. (IX 2009) (mps)
- Życiorys Kazimierza Gundermana (ojca Aleksandry)
1 k. 1s. (mps) III 2009r.

11-1 70

Życiorys Janusza Gundermana

1. Dane osobowe i rodzinne.

Imiona – Janusz, Tadeusz. Nazwisko - Gunderman ur. 24.11.1926 r. w Poznaniu.

Ojciec : Kazimierz Gunderman, Księgowy – prokurent. Czynnny sportowiec. Przed wojną prezes Klubu Wioślarskiego z r.1904 (KW – 04) , a po wojnie wieloletni Komandor Polskiego Klubu Morskiego w Gdańsku. Kapitan Jachtowy Żegluga Wielkiej, wyróżniony Członkostwem Hono - rowym obu Klubów, odznaczony za zasługi dla rozwoju sportu w Polsce. W czasie wojny, po wysiedleniu z Poznania, zamieszkuje z rodziną w Warszawie, a po wojnie w Gdańsku – Wrzeszczu. (patrz - konspiracja)

Matka : Wanda z d. Wolińska, była córką mecenasa Adama Wolińskiego , zasłużonego w obronie wielkopolskich działaczy niepodległościowych, oraz w procesie „Dzieci Wrzesińskich” w okresie zaborów. We wrześniu 1944 r. , w czasie Powstania, wywieziona z Warszawy do KL Ravensbrück zaginęła w czasie ewakuacji obozu w kwietniu 1945 r.

Siostry :Barbara zm. 1984 r., Aleksandra zm. 2000 r. (patrz - konspiracja)

Żona : Mirosława z d. Tomaszewska. (Alina z d. Januszkiewicz zm. 1991 r.)

Córka : Katarzyna Gunderman - Kopczyk zam. 61 – 255 Poznań

2. Miejsce zamieszkania, wykształcenie, praca, działalność społeczna.

Miejsce zamieszkania : do wysiedlenia w 03.1940 w Poznaniu, następnie do 10.1944 r. w Warszawie, po kapitulacji Powstania, wywiezieniu do obozu jenieckiego i uwolnieniu, aż do 09.1946 r. w Niemczech. Po powrocie do kraju w Gdańsku – Wrzeszczu u Ojca, a od 1947 r. do chwili obecnej w Poznaniu

Przed wojną ukończyłem szkołę powszechną przy gimn. i lic. Adama Mickiewicza, gimnazjum na tajnych kompletach w Warszawie i polskim gimnazjum im. Jana Kasprówicza utworzonym w Niemczech, po powrocie do Polski, liceum w Gdańsku, a studia wyższe na Politechnice Poznańskiej gdzie uzyskałem stopień mgr. inż. budownictwa lądowego.

Jako starszy projektant pracowałem Poznańskim Biurze Projektów Budownictwa Przemysłowego i Biurze Studiów i Projektów Łączności w Poznaniu., gdzie sprawowałem również funkcję przewodniczącego Komisji Zakładowej N.S.Z.Z.”Solidarność”. Od 1993 r. należę do Świat. Zw. Żołn. AK,-Okr. Wlkp. gdzie jestem przew. Kom.Odzn.i Awansów i od 2008 r. prezesem Srod.”SYRENA”.

4. Konspiracja, Powstanie i niewola

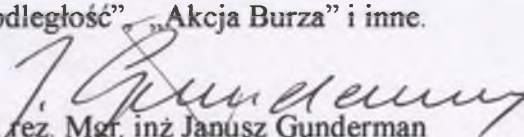
W 1941 r. wstępuję do Hufców Polskich, skąd w 1942 r. przechodzę do Narodowej Organizacji Wojskowej, podporządkowanej w tymże roku dowództwu Armii Krajowej, gdzie otrzymuję nr 2671. W Powstaniu Warszawskim biorę udział, w stopniu st.strzelca Batalionu „GUSTAW” Komp. „ANIELA”, w walkach na Woli, Starym Mieście i Śródmieściu. Po kapitulacji zostaję wywieziony do stalagu Fallingborestel XI B, a stamtąd do pracy hucie miedzi. Po nieudanej ucieczce i odbyciu aresztu skierowany do stalagu Altengrabow XI A. Uwolnienie w kwietniu 1945 r.

W konspiracji działali również:

Ojciec: w elitarnej organizacji „OJCZYŻNA” przygotowującej kadry dla Niepodległej Polski, ze szczególnym uwzględnieniem przyszłych Ziem Zachodnich (Uczestnictwo potwierdzone przez IPN w Poznaniu.)

Siostry: Od 1941 r. ZWZ AK w Warszawie, w I pułku Szwolężerów w szeregach którego biorą udział w walkach na Czerniakowie, Mokotowie i Sadybie.

Posiadane odznaczenia: Krzyż Walecznych, Krzyż Armii Krajowej, Warszawski Krzyż Powstańczy, Krzyż Partyzancki, Odzn. „Weteran Walk o Niepodległość” „Akcja Burza” i inne.

Kpt. rez. Mgr. inż Janusz Gunderman

Kpr. Komp.”ANIELA” Bat.”GUSTAW” NOW AK

Poznań wrzesień 2009 r.

Życiorys Kazimierza Gundermana

1. Dane osobowe i rodzinne.

Imiona – Kazimierz , Ignacy. Nazwisko – Gunderman

Imiona rodziców – Władysław, Władysława

Data i miejsce urodzenia i zgonu – * 2.02.1895 r. Inowrocław, + 12.01.1978 r. Gdańsk – Wrzeszcz

Żona – Wanda z d. Wolińska - (córka mec. Adama Wolińskiego, obrońcy działaczy niepodległościowych a także w procesie „Dzieci Wrzesińskich”, w czasie zaboru pruskiego. (pkt.6)

Córki : Barbara - * 1921 r. +1984 r. - wykształcenie śr. handlowe

Aleksandra - * 1922 r.+2000 r. - wyższe – inż. architekt

Syn : Janusz - * 1926 r. ----- - -” - - mgr. inż. budownictwa

2. Miejsce zamieszkania.

Przed wojną - Poznań

W czasie wojny - Warszawa

Po wojnie – Gdańsk – Wrzeszcz

3. Wykształcenie.

Średnie ekonomiczne.

Wyższy Kurs dla Księgowych Rewidentów w Wyższej Szkole Handlowej w Poznaniu.

4. Praca.

Od 1912 r. - 1925 r. w bankowości jako prokurent.

Od 1925 r – 1940 r. w Centrali Rolników S.A. obejmującej Wielkopolskę, Pomorze i Śląsk, jako prokurent, główny księgowy.

Od 1940 r. - 1945 r. jw. przemianowanej na Landwirtschaftliche Zentralstelle w Warszawie.

Od 1945 r. - W Gdańsku – Wrzeszczu w Warszawskim Towarzystwie Transportowym, oraz innych przedsiębiorstwach związanych z gospodarką morską (Zarządy Portów, Stocznie Remontowe itp.)

5.Sport.

Od 1912 r. członek poznańskiego Klubu Wioślarskiego KW-04.

W 1915 r. i 1919 r. wybrany na sekretarza, w 1925 r. na v-ce prezesa ds. sportu, a 1934 r. na prezesa, którą to funkcję pełni do wybuchu wojny. Bierze czynny udział w wyprawach turystycznych oraz regatach. Za wybitne zasługi dla klubu w 1949 r. zostaje wyróżniony tytułem Członka Honorowego.

W 1945 r. po przeniesieniu się do Gdańska wstępuje do Polskiego Klubu Morskiego, gdzie szkoląc się w sztuce żeglowania otrzymuje po latach PATENT Kapitana Jachtowego Żeglugi Wielkiej. W 1948 r. zostaje wybrany sekretarzem, w 1957 r. v-ce Komandorem, a w 1959 r. Komandorem Klubu.

Pełnił również funkcję skarbnika, a także członka komisji rewizyjnej Zarz.Okr.Polskiego Związku Żeglarskiego w Gdańsku.

Za zasługi dla sportu żeglarskiego otrzymuje szereg wyróżnień i dyplomów.

6.Konspiracja.

W czasie wojny działa w elitarnej organizacji podziemnej „OJCZYŻNA” przygotowującej m.in. kadry dla Niepodległej Polski, ze szczególnym uwzględnieniem Ziem Zachodnich mających powrócić w granice Rzeczypospolitej. (Potwierdzenie znajduje się w aktach IPN. W Poznaniu).

Żona Wanda wywieziona do KC. Ravensbrück zaginęła w czasie ewakuacji obozu w kwietniu 1945 r.

Córki od 1941 r. w konspiracji w I Pułku Szwoleżerów, walczą w Powstaniu Warszawskim na Czerniakowie, Mokotowie i Sadybie

Syn od 1941 r. w Hufcach Polskich, a od 1942 r. Narodowej Organizacji Wojskowej, podporządkowanej dowództwu A.K., walczy w Powstaniu Warszawskim na Woli, Starym Mieście i Śródmieściu. Odzn. KW.

Opracował : syn kpt. rez.mgr.inż. Janusz Gunderman
kpr. Bat. „GUSTAW” NOW-AK

Poznań marzec 2009 r.

IV/1 Korespondencja

- Pismo Janusza Gundermana z dnia 21 I 2009 do Fundacji, zał. dwie relacje sp sióstr Aleksandry Gunderman i Barbory, (mps) 1 k.
- List J. Gundermana, dot. dalszych kontaktów z dziełem Ardeian WSK 1 k. 1 s.
- List J. Gunderman z dn. 17.06.2009r. do Fundacji, zał. relacje, wydruk, 1 k. 1 s.
- List J. Gunderman z dn. 02.10.2009r. do Fundacji, wydruk, 1 k. 1 s.
- List A. Rojewska (Fundacja) z dn. 08.12.2009r. do J. Gunderman, ksero, 1 k. 1 s.
- List / karta pocztowa (ksero) A. Rojewska (Fundacja) z dn. 25.09.2009r. do J. Gunderman, 1 k. 2 s.

1

Poznań dn. 21.01.2009 r.

Janusz Gunderman

60-237 Poznań

Fundacja „Archiwum Pomorskie Armii Krajowej”
Ul. Wielkie Garbary 2
87-100 TORUŃ

dot. relacji o działalności konspiracyjnej i udziału w Powstaniu Warszawskim moich nie żyjących już sióstr, Aleksandry Gunderman-Hubert i Barbary Gunderman- Mrokowskiej.

W załączeniu przesyłam dwie relacje opracowane zgodnie z otrzymanymi w Świat. Zw. Żołn. A.K. Okr. Wlkp. wytycznymi pt. „Schemat Relacji WSK”.

Dane dot. Aleksandry są bardziej wyczerpujące, ponieważ należeliśmy do jednego Środowiska „SYRENA” Św.Zw.Żołn.A.K. w Poznaniu.

Dane dot. Barbary, która mieszkała w Sopocie są skromniejsze, ponieważ nie udało mi się uzyskać dokładniejszych informacji w tamtejszym Oddziale Zw. Komb.i Os. Represjonowanych.

Jeżeli moje relacje nie spełniałyby wymagań dot. takich opracowań proszę uprzejmie o poinformowanie mnie, abym mógł ewentualnie wnieść odpowiednie poprawki.

Życzeniem moim jest aby pamięć o Ich ofiarnej służbie nie poszła w zapomnienie.

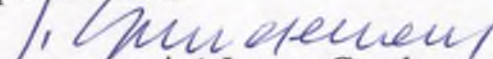
Będę wdzięczny za informację o dalszym biegu sprawy.

Załączniki:

dot. Aleksandry

- relacja
- ksero potw.”Arkusza ewidenc.
- "- "- Zaśw.Komb.
- "- "- Warsz.Krzyża Powst.
- "- "- Aktu Mianowania

Z poważaniem

kpt.rez. mgr.inż Janusz Gunderman
kpr. Baonu „GUSTAW” NOW-AK

dot. Barbary

- relacja
- ksero potw. Warsz.Krzyża Powst.

Janusz Gunderman

Poznań dn. 08.01.2010 r.

60-237 Poznań

22

JA
Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek
w Toruniu

Wpłynęło dnia: 12.01.2010
L. dz. 46 / 1534-412/10

Szanowna Pani !

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
Pani Anna Rojewska
ul. Podmurna 93
87-100 TORUŃ

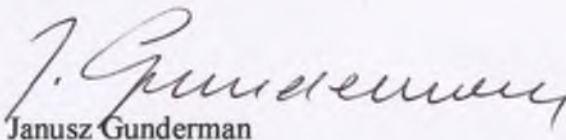
Przed świętami telefonowałem do Pani aby podziękować i potwierdzić odebranie dwóch przesyłek, ale niestety już Pani nie zastałem. Są to bardzo ciekawe materiały, świadczące o niezwykle szerokim kręgu tematów którymi zajmuje się Fundacja. Będę się starał w miarę możliwości zapoznać się z nimi chociaż w ograniczonym zakresie, z uwagi brak czasu z powodów o których piszę niżej. Zainteresuję nimi również naszych młodych Kol.Kol., członków nadzwyczajnych naszego środowiska, pragnących dowiedzieć się jak najwięcej o wydarzeniach z czasów wojny i okupacji, o Polskim Państwie Podziemnym i Armii Krajowej.

Jak już kiedyś wspominałem, wspólnie z nimi organizujemy spotkania z młodzieżą dot. tych tematów (najbliżej w kwietniu nad którym dopiero zaczynamy pracować) i muszę powiedzieć, że jest to dosyć absorbujące. Piszę o tym dlatego, że mam wątpliwości co do podpisywania „Zgłoszenia”, ponieważ brak czasu nie będzie mi pozwalał na (jak napisano w „Zgłoszeniu”), współdziałanie z Fundacją.

Jeśli uzna Pani, że mogę to zrobić jako sympatyk współdziałający jedynie w szczególnych przypadkach, to chętnie to zrobię, ale nie lubię zobowiązywać się do czegoś, czego nie będę mógł dotrzymać. W takim wypadku „Zgłoszenie” prześlę przy następnej okazji.

Zgodnie z rozmową telefoniczną przesyłam w załączeniu życiorysy mego Ojca oraz mój wraz ze zdjęciami z 1946 r. Ojca, moim oraz rodzinnym, niestety bez Matki która, jak podawałem, zaginęła, w czasie ewakuacji obozu w Ravensbrück.

Przesyłam serdeczne pozdrowienia oraz życzenia pomyślności
i zadowolenia z pracy, w tak potrzebnej Fundacji,
w Nowym 2010 roku

Janusz Gunderman

Poznań 17.02.2009 r.

Janusz Gunderman

60-234 Poznań
...
kie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek
w Toruniu
Wpłynęło dnia: 4.03.2009
L. dz. 226 / WSL-512/09
Załączniki:
Referent

Fundacja Pomorska Armii Krajowej
ul. Podmurna 93
87-100 TORUŃ

Dopiero dziś, z powodu choroby, przesyłam powtórnie załączone „Relacje”, ponieważ pierwsza przesyłka, z adnotacją „adresat wyprowadził się”, została mi zwrócona.

Wyjaśniam, że obecny adres Fundacji, jak i poprzedni, znalazłem w internecie.

Mam nadzieję, że tym razem przesyłka zostanie doręczona.

Z poważaniem

J. Gunderman

Janusz Gunderman

60-237 Poznań

Poznań dn. 02.10.2009 r.

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu

Wpłynęło dnia 7. 10. 2009
L. dz. 1748 / WSK-412/09

Załącznik:
Szanowna Pani !
Referent:

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
Pani Anna Rojewska

Kilka dni temu otrzymałem obiecaną przesyłkę za którą serdecznie dziękuję. Załączam zdjęcia moich sióstr, oraz minimalnie poprawione i uzupełnione relacje z Ich działalności. W związku z tym proszę uprzejmie o zlikwidowanie poprzednich relacji, żeby w przyszłości nie było wątpliwości, które są aktualne. Mam nadzieję, że przesłane informacje są wyczerpujące i spełniają Pani oczekiwania.

W najbliższym czasie poinformujemy nasze Koleżanki, że Fundacja oczekuje relacji od uczestniczek walk o Niepodległość Polski, aby umieścić je i przechować w Archiwum.

Za wynik tego apelu niestety nie ręczę, ponieważ wiek i kłopoty zdrowotne naszych Koleżanek nie sprzyjają nawet tak niewielkim przedsięwzięciom.

Na koniec małe pytanie, jak brzmi prawidłowa nazwa – W.S. Kobiet czy W.S. Polek, bo w „Relacji” jest W.S.K. a na pieczęcie W.S.P.

Przesyłam pozdrowienia Pani oraz całemu Zespołowi

PREZES
Środowiska "SYRENA"
Świat Zw. Poln. A.K.
mgr inż. Janusz Gunderman

FUNDACJA

GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

Toruń, dnia 08.12.2009 r.

*Odpowiedź na l.dz. 1743/WSK.
z dn. 7X 2009*

l. dz. 2388/WSK-412/OP

Pan mgr inż. Janusz Gunderman

60-237 Poznań

Szanowny Panie,

Przede wszystkim pragnę serdecznie podziękować Panu za przysłane materiały archiwalne dotyczące s.p. sióstr: Aleksandry Gunderman zam. Hubert ps. „Juka” oraz Barbary Gunderman zam. Mrokowska ps. „Sarna”. Fotografie i uzupełnione relacje zostały umieszczone w ich teczkach osobowych, założonych w dziale Archiwum WSK. Aleksandra posiada teczkę o numerze inwentarza 3884/WSK, natomiastteczka Barbary ma numer 3885/WSK.

Cieszę się z nawiązanej współpracy Pana z Fundacją General Elzbiety Zawackiej Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek w Toruniu. W dziale Archiwum Wojskowej Służby Kobiet gromadzone są dokumenty kobiet żołnierzy, walczących na wszystkich frontach II wojny światowej Armii Krajowej na terenie całego kraju, i innych organizacji konspiracyjnych takich jak NSZ, NOWK także PSK na zachodzie oraz I i II Armii WP. Jeżeli jest to możliwe proszę o przysyłanie nawet wycinków prasowych (w tym nekrologów) dotyczących wojennej służby kobiet. Każda informacja, jest dla nas cenna, ponieważ wzbogacamy w ten sposób nasze kartoteki i te czki problemowe. Oczywiście najbardziej pożądane są relacje, na podstawie których zakładamy te czki osobowe.

Zapraszam Pana do Memoriału General Marii Wittek, członkostwo jest bezpłatne. Wysyłam informację dotyczącą działalności Memoriału oraz druczek-zobowiązanie do podpisania. Naszą przedstawicielką Memoriału na Poznań jest Pani Maria Krzyżańska z Okręgu ŚZZ AK. Jako członek Memoriału będzie otrzymywał Pan wszystkie nasze materiały informacyjne. Wkrótce będzie opublikowany nowy Biuletyn Fundacji, który także Panu wyślemy.

Dziękuję za dotychczasową współpracę, mam nadzieję, że nasze dalsze kontakty będą przyjazne i trwałe. Panu i Bliskim życzę przyjemnych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Anna Rojewska

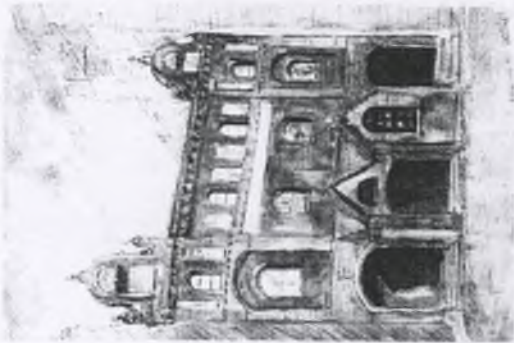
Anna Rojewska

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ
UL. PODMURNA 93
TEL. 0048 56 65 22 186
www.um.torun.pl/AK, www.zawacka.pl, fapak@wp.pl

- KONTO:
82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

KRS 00000 41692

Siedziba Fundacji
„Archiwum i Muzeum Pomorskie AK
oraz Wojskowej Służby Polek”

87-100 Toruń, ul. Podmurna 93
tel. 056/65-22-186, e-mail: fapak@wp.pl
www.um.torun.pl/AK

Szanowny Pan

Janusz Gudermań

25 IX 2009r.

Szanowni Państwo,

Serdecznie dziękuję za przysłane materiały dotyczące działalności konspiracyjnej s.p. Aleksandra Huberta i Barbary Mrokovskiej - siostr Pawła Janusza Gundermana. Na podstawie relacji zostały złozone ich teżki osobowe: nr. inw. 3884/USK Aleksander Gunderman zam. Hubert, oraz nr. inw. 3885/USK Barbara Gunderman zam. Mrokovska. O ile jest możliwe proszę o przysłanie fotografii siostr.

Wysiałem książki o Pani Profesor napisany na jej 99 urodziny oraz ostatni Buletyn Fundacji poświęcony jej osobie. Cieszy się z nieznanego kontaktu. Pozdrowienia - Anna Rojewska
dokumentalistka 29SK

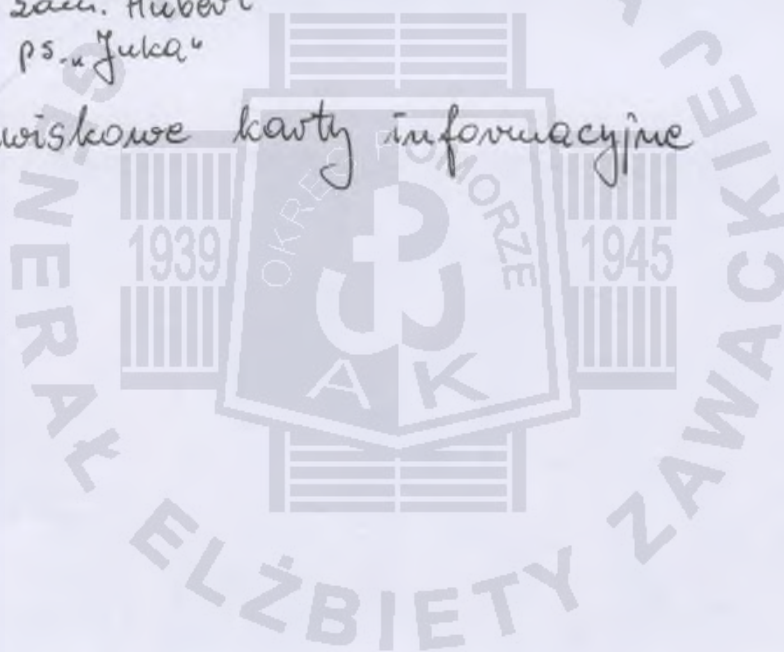

T. 3884/wsk

GUNDERMAN Aleksandra
zam. Hubert
ps. „Juka”

2W2-AK
W-wa

V Nazwiskowe karty informacyjne

2

T. 3884 / WSK

ZWZ-AK

GUNDERMAN Aleksandra

U-wo

powstanie

zam. Hubert

ps. „Juka”

Łącznińska AK, należała do Środowiska

„SYRENA” Św. Zw. Żołn. A.K. w Poznaniu;

siostra Barbary Gunderman.

A. Raj. 2008.

T. 3884/WSK

GUNDERMAN Aleksandra
żam. Hubert
ps. Juka

2102-AK
W-wa

VI Fotografie

1939

1945

WYDZIAŁ KULTURY I SZKOLENIA
ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Aleksandra
Gunderman - Hubert

GUNBERMAN Aleksandra

